

Малд элвг хот-белдхмн

Өвснэ элвг ургэциг цаглань хаддж, хурадж авхмн

Коммунистическ партин болн Советск правительствин тавсн ик даалгъврта төрмүд күүндж, советск олт-амтн, селәнэ эдла-ху бодлуулгъяр, амн болгъна тоод эдл-уш гаргългьгн икдүлдж, бөрхн джилмүдас Америкиг күүндж, сүл джилмүдт ик кōдлмш делгрүлв.

1960 джилд хōбнэ тоог 3 сай күүргх даалгъвр мана Хальмг тангъгчин күүч-кōлсчнр бий деерән даадж авцхав.

Малин то цаарандан улм хурлар бсджэх учрар, малд элвг күүрх, үвл ямаран болдг болв чигн түүнэс аашго болдгар, малдан хот-хол белдлгън, —ик элдв чинртэ тōр болдж тусджана.

1959 джилин январь сарин нег шинд, мана Приозерн район кедү тоота малта болн гиджэхинь авад хялэхлэ, бод малиг хōбнэ тоод буулгъад тоолхла, бод мал хōбдтгъян хамдан, ут-турштан 325 мингъгн тоота малта болх зөвтөвдн.

Тиигхлэ малд хот белдлгън ямаран ик чинртэ тōр болджань кенд болв чигн медгдх гидж санджанав.

Эн джилин өвснэ ургэц йир сән. Энүг олзлдж, малд күүрх элвг хот белддж авсн улс, Тōрскндән йир ик ачта-густа керг күүдэсн улс болдж тоолгдхмн.

Ийм болсн учрар чигн, мана района селәнэ эдл-ахун кōдлэчнр эн джилин өвснэ хадлгъна кōдлмшт ик онгян бгчэцхәнэ.

Тегэд мана района совхозмуд өвснэ хадлгъна кōдлмшт эртэс авн белдэд, селәнэ эдл-ахун машидән цаглань ясад, эднэс ода кесгн өвснэ хадлгъгн эклэд кедж йовцхана.

Эн джил өвснэ хадлгънд гурвагъад хаджта тракторар йовулгдгд өвс хаддг 193 машинд кōдлхмн.

Делгүдән өвс хадлгъгн райондан май сарин 15-с авн

Е. Э. КОКШУНОВ,
КПСС-н Приозерн райкомин
негдгч селгәт

эклхмн гидж темдглсәрн райо-на совхозмуд, тер тоод Чкаловин нертэ, „Приозерный“ болн „Сухотинский“ совхозмуд, өвс хадлгъан болзган эклхэчкв.

„Сухотинский“ совхозин 2-ч фермд кōдлдж йовх Е. А. Лысенкон полеводческ бригад түүн кесг 100 гектар газрт өвс хадчкн, өвсн йир никт, йир сән. Нидн джилинәр болхла, гектар болгънасьн хурадж авгдх өвснэ тонь тōрүц онгъдан, кесг холван ик болхмн.

Е. А. Лысенкон бригадин дару, эн совхозд, энүг дахлцад гилтэ С. Очировин болн Д. Бадмаевин бригадс өвс хадлгъан эклджэцхәнэ.

„Северный“ совхозд 12 агрегат кōдлдж йовна. Эдн май сарин 17-д 1355 гектар газрт өвс хадчкдж, бдр ирвас кōдлдж йовх улснь болв чигн, кōдлдж йовх агрегатнь болв чигн немгдэд бсэд йовна.

Ода бәэх сүүлин тоогъяр болхла, тав гар агрегатс кōдлдж йовна.

Эн джил өвс хаддж хурадж авлгъяр мана района совхозмуд бий деерән ик даалгъвр авцхасн, эдн района селәнэ эдл-ахун цуг кōдлэчнрин нерн деерэс, тангъгчин цуг күүч-кōлсчнрүр дуудлгъ кецхäv.

Өвс хадлгън ик бачм керг. Мана района күүч-кōлсчнр эн кōдлмшиг, хадлгънасьн авн эклэд овалад, малин үвлзньгүр зōбх күүртлнь, 45 хонгин эргид кегъад дуусх болдж шиидцхäv.

Мана район эн джил ут-турштан 230 мингъгн гектар газрт өвс хаддж хурадж авхмн. Дакад 8000 гектар газрт эрдни-шишэ тәрсн, түүгән хаддж хурадж авхмн. Ут-тур-

штан хаддж хурадж авх өвснэ тонь 1200 мингъгн центнер болдж тоолгдджана. Ташр энүн деер 30 мингъгн тонн эрдни-шишэ силосд белдгдхмн.

Цуг эн тоотиг күүдэлгън мана района күүч-кōлсчнрэс ик гидг гүджрлт керглджәнэ. Тер бийнь мана района он-кōлсчнр, эн иим ик даалгъврта төрмүд күүндж чалхвдн гидж ицджәнэ.

Өвс хадлгъна кōдлмш келсәр ода цуг мана райогъяр, цуг совхозмудар, полеводческ бригадсар социалистическ дōрлдән делгрдч йовна.

Тангъгчин селәнэ эдл-ахун кōдлэчнрүр келдсн дуудлгън, мана района цуг совхозмудар, фермсәр, полеводческ бригадсар, тōгәлнэгдән ик бргмджтэ, ик омгта кевәр күүндгдв. Района күүч-кōлсчнр өвс хадлгъяр ямаран ик даалгъврта төрмүд бий деерән даадж авсан лавта сәәнәр меджэцхәнэ.

Совхозмудар онц-онцднь күүдэх кергүдинь авад хөхлэ цим болдж гарна: „Приозерный“ совхозин хадх газриннь тонь 34530 гектар, хурадж авх өвснәннь тонь 264 тонн. „Сарпа“ совхоз—37851 гектар газр, хурадж авх өвснь—18910 тонн. „Северный“ совхоз—47302 гектар, хурадж авх өвснь 23090 тонн. Чкаловин нертэ совхоз—43479 гектар, хурадж авх өвснь—23025 тонн. „Сухотинский“ совхоз—35810 гектар, хурадж авх өвснь—18525 тонн. „Ергенинский“ совхоз—33445 гектар, хурадж авх өвснь—18190 тонн.

Эдү мет цуг фермс, цуг полеводческ бригадс ю кехән цугтан медцхәнэ.

Района күүч-кōлсчнр цуг Хальмг тангъгчин бмн батта угән бгчхәсн, тер угән күүдэхин тōлэ, цуг күүчн-чидлән, мелрлән, эв-аргъан әрвлш уга. Даалгъврән бидн күүдэхвдн.